DIPLOMAȚIA PUBLICĂ PRIN INTERMEDIUL PROIECTELOR INTERNAȚIONALE: IMPLICAȚII PENTRU REPUBLICA MOLDOVA

Anastasia SOROCATÎI

The inevitable processes of globalization, the fast development of information technologies and new global structures have influenced the complexity and diversity of diplomacy tasks. Thus, in order to perceive the actor status, activity, interests and tendencies of the international system, it is not enough to analyse only the political, economic or demographic characteristics of the state. A significant role refers to the state image in the world and the way it is perceived by the foreign public. In this context, public diplomacy has played an important role in the past years and has become more effective in managing inter-state relations. The ineffective strategies and techniques in promoting of country image on international arena, poor access to international funds and lack of experience in implementing international projects in partnership with other states are the main obstacles to achieve effective public diplomacy. At the same time, the subject refers to cooperation between the governing bodies and the civil society in the implementation of international projects, analysing the case of Republic of Moldova.

Diplomația publică reprezintă instrumentul politicii externe a statului, iar fiecare stat stabilindu-și drept prioritățile acesteia tinde spre promulgarea intereselor sale pe arena internațională, formându-și o imagine specifică acestuia. Necesitatea dezvoltării diplomației publice a rezultat de faptul că fiecare stat la o anumită etapă de dezvoltare s-a confruntat cu bariere în implementarea diverselor politici relevante pe arena internațională, ceea ce a dus la formarea unei identități și comunicare internațională, bazată pe diplomația publică.

Participarea statelor în cadrul proiectelor internaționale atinge mai multe nivele de aplicare a diplomației publice în politica externă a altor statelor, ca de exemplu cooperarea la diferite nivele, atât regional, cât și internațional. Problema constă în faptul că guvernele unor state nu sunt interesate în a promova și contribui la proiectele internaționale pentru a soluționa probleme sociale, dar în cele mai dese cazuri utilizează proiectele internaționale ca instrument de

influenţă. Diplomaţia publică, în mare parte, determină imaginea statului pe arena internaţională, care se manifestă prin intermediul participării statului în cadrul proiectelor internaţionale, fie implementate direct sau prin parteneriat. Statele şi-au determinat o altă modalitate de promulgare a intereselor proprii pe arena internaţională, prin intermediul participării în cadrul proiectelor internaţionale ca: sporirea nivelului de educaţie, dezvoltarea regională şi a infrastructurii, investiţii în domeniul economic şi politic etc.

În noul context al relaţiilor internaţionale, diplomaţia publică realizată prin intermediul proiectelor internaţionale constituie noul mecanism de promovare a statelor cu schimbarea principalilor actori în elaborarea, organizarea şi implementarea acestora. Contextul relaţiilor internaţionale, prin intermediul căruia identificăm comunicarea şi interacţiunea la nivel internaţional a statelor, iar nivelul de aplicare şi implementare a proiectelor de către stat sau alţi actori determină caracterul activităţii organizaţiilor internaţionale, statelor, persoanelor sau actorilor.

Mecanismele instituţional-funcţionale ale diplomaţiei publice în diferite state, diversitatea sectoarelor unde este realizată diplomaţa publică, se referă, în mare parte, la structura instituţiei, documentele relevante, legislaţia în vigoare, obiective stabilite în cadrul strategiilor de politică externă şi activităţile realizate. Cercetarea instituţiilor specializate în diplomaţia publică a statelor ca Ministerele de Externe, Consiliile, organizaţiile guvernamentale şi nonguvernamentale, fundaţiile, sectorul privat etc. sunt angajate în aplicarea diplomaţiei publice pe arena internaţională, anume prin elaborarea şi implementarea proiectelor internaţionale.

Din perspectiva pozitivă a implementării diplomaţiei publice, mecanismele funcţionale ale diplomaţiei publice a Republicii Moldova ţin de instituţiile responsabile de realizarea acesteia şi documentele legislative existente, care se regăseşte într-un context ascuns al promovării statului şi politicii externe. Printre instituţiile Republicii Moldova, care se ocupă cu diplomaţia publică a statului sunt: Ministerul Afacerilor Externe şi Integrării Europene al Republicii Moldova (MAEIE) [1], Agenţia Turismului a Republicii Moldova [2] , Agenţia de Promovare a Investiţiilor din Moldova [3] şi Ministerul Economiei [4], iar

proiectele internaționale în care este implicat guvernul Republicii Moldova constituie următoarele: *Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă, Obiectivele de dezvoltare durabilă (ODD)* [5], *Parteneriatul Global pentru Eficientizarea Dezvoltării pentru Cooperare Parteneriatul Global pentru Eficientizarea Cooperării pentru Dezvoltare (GPEDC)* [6], *Parteneriatul pentru Guvernare Deschisă Republica Moldova* [7], *Cooperarea Sud-Sud* [8]. Experiența internațională în domeniul diplomației publice confirmă necesitatea utilizării mai pe larg a diplomației publice în relațiile internaționale în scopul asigurării unor relații și parteneriate viabile cu alte state. În cazul Republicii Moldova, lipsa unui cadru normativ de diplomație publică, lipsa interesului de a participa în cadrul proiectelor internaționale sau implementarea acestora în cooperare cu alte state, reprezintă aspectul negativ de promovare a statului în plan mondial.

Generalizând toate cele menționate anterior, identificăm *recomandări* cu privire la problematica dată, și anume: revizuirea activității Republicii Moldova pe arena intenațională; instituirea unui cadru legislativ și normativ cu privire la diplomația publică a Republicii Moldova; identificarea principalelor aspecte de promovare a statului prin prisma diplomației publice și a proiectelor internaționale; crearea unui cadru normativ cu privire la potențialul Republicii Moldova de a se afirma pe arena internațională; identificarea potențialelor parteneri de colaborare în implementarea proiectelor împreună cu Republica Moldova; inițierea, scrierea, desfășurarea și implementarea proiectelor la nivel internațional și regional; determinarea principalelor surse de finanțare pentru proiectele inițiate.

Republica Moldova reprezintă statul care poate beneficia de diverse aspecte ce țin de implementarea proiectelor la nivel internațional, mai ales prin intermediul cărora se poate manifesta cu ajutorul diplomației publice. Pe lângă toate acestea, este important de analizat în permanență golurile și perspectivele de dezvoltare a țării pentru a putea garanta participarea acestuia în conjuctura internațională.

Referințe:

1. Hotărîrea nr. 697 din 30.08.2017 cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene. http://lex.justi-

ce.md/md/371290/ [Accesat 21.04.2019].
2. Regulamentul privind organizarea şi funcţionarea Agenţiei Turismului. http://turism.gov.md/index.php?pag=sec&id=51&l=[Accesat 25.04.2019]
3. About the Moldovan Investment Promotion Agency. http://invest.gov.-md/about-moldovan-investment-promotion-agency [Accesat 25.04.2019].
4. Legea nr. 352 din 24.11.2006 cu privire la organizarea şi desfăşurarea activităţii turistice în Republica Moldova. http://lex.justice.md/document_rom.php?id=0B88BC64:70678DCD [Accesat 25.04.2019].
5. Sustainable Development Goals. http://www.md.undp.org/content/moldova/en/home/sustainable-development-goals.html [Accesat 22.04.2019].
6. Raportul anual privind asistența externă acordată Republicii Moldova în anul 2016. Chișinău: Cancelaria de Stat a Republicii Moldova, 2017. 68 p.
7. Open Government Partnership https://www.opengovpartnership.org/-members/moldova/ [Accesat 25.04.2019].
8. Cooperarea Sud – Sud. Impact al dezvoltării. http://www.md.undp.org/-content/moldova/ro/home/development-impact/in-depth.html [Accesat 25.04.2019].

Recomandat
Veronica ROTARU, dr., prof. univ.